

9 Νοεμβρίου 2016

Γιατί οι νέοι νιώθουν εγκατάλειψη;

Επιστήμες / Ψυχολογία - Ψυχιατρική

Δρ. Γρηγόρης Βασιλειάδης, Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής





Τα τελευταία χρόνια γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη η δυσφορία των νέων, γιατί νιώθουν ολοένα και πιο εγκαταλελειμμένοι στην τύχη τους. Αδειασμένοι γιατί όλο και λιγότερο υπάρχουν στον κόσμο των ενηλίκων. Σ'έναν κόσμο που διαμορφώνει όλο και λιγότερους ενήλικες.

Ως ενήλικος δεν ορίζεται κάποιος με κριτήριο την χρονολογική του ηλικία, την ημερομηνία δηλαδή της γέννησής του, αλλά από την ικανότητά του να ενέχεται, να υπακούει σ'έναν εσωτερικό Νόμο, να τηρεί της εξωτερικές του δεσμεύσεις, να είναι πρόθυμος να αναλάβει τις συνέπειες των λόγων και των έργων του.

Σ'έναν κόσμο που έχει κατ'ουσίαν απορρίψει και καταργήσει την συμβολική διαμεσολάβηση των θεσμών ως «σκληρών» μοχλών ενηλικίωσης και υπευθυνότητας. Σε μια μετανεωτερική κοινωνία που έχει βάλει στην θέση του θεσμού την λατρεία της υποκειμενικής θέσης και θέασης, που έχει νομιμοποιήσει την απόλαυση που προκύπτει από την κατάχρηση των αντικειμένων ως τελικό σκοπό ζωής, οι ενήλικοι μοιάζουν τελείως χαστικοί και χαμένοι.

Ναυαγοί στον ίδιο ωκεανό με αυτόν που χάνονται και τα παιδιά τους. Υιοθετούν το ίδιο lifestyle σκέψης, επικοινωνίας και κοινωνικής δικτύωσης με αυτό των παιδιών τους. Ντύνονται συχνά όπως τα παιδιά τους. Παίζουν με τα gadgets και τα ηλεκτρονικά τους παιχνίδια. Ενδίδουν χωρίς αντίσταση στις «in» παραφθορές της γλώσσας που χρησιμοποιούν τα παιδιά τους, στην ίδια θλίψη που επιβάλλει η

μονομερής θέωση του υπερ-ηδονισμού ως αυτοσκοπού.

Αρνούνται να δουν κάποιο εγγενές νόημα στο μεγάλωμά τους. Αντίθετα, υποκύπτουν ανενδοίαστα στην εκζήτηση της αιώνιας νεότητας ηρωοποιώντας εκείνη την ανωριμότητα που προτείνει ως εύκολη λύση από την μιζέρια μια ανέμελη κι ανεύθυνη ευτυχία. Επειδή δεν είναι στην ψυχική θέση να αποδεχτούν την ευθύνη που ενέχει ο παιδαγωγικός τους ρόλος ως ενήλικες και ως γονείς.

Σκοτώνοντας τον Νόμο αποσυνδέονται από την ζωτική κλήση της επιθυμίας που εμπνέει και καθοδηγεί την ύπαρξη προς τον ύψιστο σκοπό της, την προσωπική αυτοπραγμάτωση. Στερούν σταδιακά από τις ψυχές τους τα πιο ασφαλή εχέγγυα του νοήματος, βάζοντάς τες στους αδιέξοδους δρόμους μιας αυνανιστικής μηχανικότητας που λατρεύει το τίποτα. Βυθίζουν τους εαυτούς και τα παιδιά τους στο ατελέσφορο της μοναξιάς που έχασε τον πόθο ακόμα και της παρηγοριάς της. Η καταφυγή στον υπερηδονισμό ως αντίδοτο στην υπαρξιακή ανία δεν είναι σοβαρή απάντηση στην μοναξιά.

Του λόγου το αληθές το επιβεβαιώνουν οι αυξανόμενες στρατιές των μονοσυμπτωματικών ασθενών: Των νέων με ανεξήγητες κρίσεις πανικού, των τοξικομανών, των εξαρτημένων από τον τζόγο και τα τυχερά παιχνίδια, των ανορεκτικών κοριτσιών, των καταθλιπτικών. Των εκουσίως κι απροσχημάτιστα αποσυρμένων από την ζωή. Όλων αυτών των νεαρών που εγκαταλείπουν σχολείο κι εργασία για να αποχαυνώνονται ολοήμερα και ολονύχτια στον υπολογιστή.

Τα παιδιά, απογυμνωμένα από την ασφάλιση κάθε κανονιστικού πλαισίου, εκτίθενται σε μια, δίχως προσπάθεια, όρους και όρια, γνώση -αυτήν του διαδικτύου- με τον ίδιον ανεξέλεγκτο τρόπο, όπως ακριβώς ξέρουν τα πάντα για τους γονείς τους, ακόμα και όσα δεν θα έπρεπε ως παιδιά να ξέρουν. Κι όλα αυτά, υπό το ιδεολογικό έρεισμα μιας νέου τύπου ελευθερίας. Της ελεύθερης πρόσβασης στην καταγιμιστική υπερπροσφορά ερεθισμάτων που έρχεται να υποκαταστήσει την απουσία δημιουργικότητας, νοήματος και προοπτικής.

Την εποχή που η απουσία του Νόμου τείνει να σβήσει την γενεσιουργό δύναμη της Επιθυμίας, ποιος είναι άραγε αυτός που μπορεί να σηκώσει την «ελευθερία»; Μια «ελευθερία» που δεν παρέχει υποσχέσεις για το μέλλον; Μια «ελευθερία» που, αντί να γεννά ικανοποίηση, αυξάνει το άγχος για τις επιπτώσεις της διαχείρισης της;... Ποιος;!

Ζώντας σε μια εποχή που οι πατεράδες ακυρώνουν τα παιδιά τους, αφού δεν ξέρουν να τα εξουσιοδοτούν, να αποσύρονται, και να τους δίνουν ευκαιρίες αυτοπραγμάτωσης.

Σε μια εποχή που οι πατεράδες δεν θέλουν να χάσουν τίποτα, αλλά θέλουν να παραμένουν κακοφορμισμένα παιδιά τύπου «Peter Pan», ποιο παιδί είναι δυνατόν να θέλει να μεγαλώσει, να γίνει πατέρας και να αναθρέψει με την σειρά του τα δικά του παιδιά ...;!

Ποιος είναι τελικά αυτός που θα πάρει την ευθύνη να κλείσει το τσίρκο της απόλαυσης για ν' ανοίξει εργαστήρια νοήματος κι Επιθυμίας; Ποιος!;

Η εμπειρική αλήθεια μας διδάσκει πως η βαθιά αίσθηση της αποτυχημένης αναζήτησης είναι συνήθως η απαραίτητη προϋπόθεση που δυναμώνει την κραυγή της αγωνιώδους εκζήτησης του απόντος πατέρα. Η απουσία είναι πάντα καίριο συστατικό στοιχείο για την επανόρθωση του βασικού υπαρξιακού κενού με την ανασύνταξη της Επιθυμίας.

Αυτή η κραυγή της έλλειψης, για μένα προσωπικά, εγγυάται την απάντηση στο κάλεσμά της. Ανοίγει τον δρόμο προς την πληρωτική παρουσία του «πανταχού παρόντα» Πατέρα της εντός μας Βασιλείας...

Σημείωση: Το παρόν κείμενο είναι το δεύτερο και τελευταίο μέρος του άρθρου «Το τέλος του Νόμου και η απόγνωση της χωρίς όρια απόλαυσης» του ψυχολόγου δρ. Γρηγόρη Βασιλειάδη.

Παρατήρηση: ο Δρ. Γρηγόρης Βασιλειάδης είναι δημιουργός της ιστοσελίδας www.aftognosia.gr

<http://bit.ly/2fejYGy>